

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

ROMAÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/90/2/2020
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2020. SZEPTEMBER 15. 10.00

Helyszín: Tapolcsányi Általános Iskolai Kollégium, 1022 Budapest, Tapolcsányi utca 4.

Tárgy: Romaügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Langerné Victor Katalin, az BM társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkára köszöntötte a résztvevőket. Bevezetőjében elmondta, hogy a munkacsoportülésen részt vesznek további meghívott roma szervezetek is. Fontos, hogy más szervezetek is megtudják, hogy milyen munka zajlik a Munkacsoportban, hogy halljanak információkat és maguk is hozzá tudjanak szólni. Köszöntötte **Havasi Tibor** urat, a Tapolcsányi Általános Iskolai Kollégium igazgatóját, az ülés helyszínének házigazdáját. Elmondta, hogy a Munkacsoportülések általában a felzárkózási programok helyszínén kerülnek megtartásra. A jelenlegi helyszínen zajlik a Kollégium PLUSZ mintaprogram, melyben 9 kollégium vesz részt, ebből 1 budapesti. Bevezetője végén ismertette a napirendet. Kérte a Munkacsoport tagjait, hogy a Stratégiával és az Uniós tervezéssel, valamint az Iskolaőr programmal kapcsolatos véleményüket mondják el, illetve írásban küldjék meg.

1. napirend: Kollégium PLUSZ program bemutatása

Havasi Tibor elmondta, hogy a Kollégium hetes gyermekotthonként működött a gyermekvédelmi törvény 2013-as módosításáig. Az intézmény fontos profilja a prevenció, a gyermekek szakellátásba való kerülésének megelőzése. Évente 2-3 gyerek kerül gyermekotthonba, de 40-45 nem. A Kollégium PLUSZ program egy különlegesen kedvező, több lábon álló program, melynek fő szempontjai a felzárkóztatás és a prevenció. A Kollégium PLUSZ program biztosítja, hogy mind felzárkóztató pedagógust, mind családgondozót alkalmazzanak. Nagyon fontos, hogy a gyerekek hétvégén hova mennek haza, ezért fontos szempont a családgondozás, amely sikerrel működik. A Kollégiumban felnőttekkel együtt 50 fő van, a kis létszám családiassá teszi a közösséget. Három évvel ezelőtt végeztek egy felmérést, melynek eredmény alapján a gyerekek 68 %-a volt bántalmazott. Részükre speciális terápiákat biztosítanak. Főállású pszichológust alkalmaznak, továbbá a program kríziskerete lehetőséget biztosít házon kívüli terápiák kifizetésére. A program lehetővé teszi 11 féle művészeti foglalkozás megszervezését. Mind a zenei, mind a manuális művészeti terápiák nagyon jó hatással vannak a beilleszkedési, személyiség-, magatartás- és tanulási zavarokkal küzdő gyerekekre. Kiemelte a foci csapat tevékenységét, akik 4. helyezést értek el a varsói világbajnokságon, és közülük két gyerek a fociakadémiára került. **Havasi Tibor** elmondta, hogy a Kollégiumban élő gyerekek megkapnak minden olyan támogatást, amit a jómódú polgári családban élő gyerekek megkapnak. Nagyon sok sikertörténetük van. A gyerekeket hazagondozzák, megpróbálnak nekik igazi otthon teremtenei, ebben

segíteni. A gyerekek a Kollégiumban szeretnek lenni, jól érzik magukat, mert van egyfajta bizalmi szeretetlégkör. Hangsúlyozta a fontosságát olyan környezet megteremtésének, amiben jó lenni. **Havasi Tibor** elmondta, hogy a művészeti foglalkozásokat a gyerekek érdeklődése alapján szervezik meg. A prevenció lényege, hogy a gyerek azon a foglalkozáson vesz részt szívesen, amit ő választ. A kollégiumban élő gyerekek körében nincs dohányzás, drogok és alkohol. Lehetővé teszik számukra, hogy az általános iskolai tanulmányaik befejezése után is maradjanak a kollégiumban. Három elsős kora óta nevelt növendékük lett egyetemista. Mindenki tehetséges és mindenkinek meg kell találnia magában a tehetséget. A Kollégium PLUSZ program segítségével nyári művészeti táborokat is szerveznek, amelyeknek fontos közösségformáló szerepük van.

László Alfonz – aki évek óta vesz részt a Kollégium PLUSZ programban – elmondta, hogy a Komádi Gyermekotthonban nőtt fel, onnan költözött Budapestre, hat éve él a Cseppkő Gyermekotthonban mint utógondozói ellátott. Budapestre kerülése után szakmát tanult, leérettségizett, majd családpedagógiai asszisztens tanfolyamot végzett. Most kezdte meg tanulmányait az Országos Rabbiképző Zsidó Egyetem szociális munkás szakán. A gyerekeknek azt akarja átadni, hogy nincs lehetetlen, akarattal és szorgalommal bármit el lehet érni. A Kollégium PLUSZ programban ének- és táncfoglalkozásokat tart, melyek jó eszközök a feltöltődésre, önkifejezésre, és felléphettek a Nemzeti Színházban is.

Havasi Tibor kérdésre válaszolva elmondta, hogy a gyerekek gyermekjóléti ajánlással vagy iskolai jelzésre kerülnek be a kollégiumba, és vannak közöttük védelembe vett gyerekek is. 30 gyerek közül összesen 18 hozzátartozó vesztette el az állását, akiken szintén megpróbálnak segíteni. Kapcsolatban állnak segítő szervezetekkel, mint például a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vagy a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat.

2. napirend: Együtt kezdtük - együtt folytatjuk – Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030.

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy a Társadalmi Felzárkózási Stratégia feljogosító feltételként szerepel a 2021-27-es európai uniós források hozzáféréséhez. A Stratégia elkészült, jelenleg zajlik a társadalmi egyeztetése. A Stratégia legfontosabb célja a szegénység csökkentése, valamint a szegénység újratermelődésének megakadályozása. A szegénység minden mutatója folyamatosan csökken, de van még tennivaló. A pandémiás helyzet miatt új feladatok is vannak. A társadalmi felzárkózás horizontális terület, sok stratégiával van kapcsolódása, ezért több területtel egyeztetnek, továbbá az intézkedési tervben nem kizárólag felzárkóztató programok szerepelnek, hanem minden olyan program, ami a szegénység csökkentéséhez és az újratermelés megakadályozásához hozzájárul. A környezettudatosság is olyan terület, amelyre a szegénység csökkentése tekintetében is figyelni kell. Az új társadalmi kihívások, új ötleteket generálnak. A jó stratégia megírásához szükséges egy jövőkép felvázolása arról, hogy mit szeretne megvalósítani a kormányzat 2030-ra Magyarországon. A kormányzati célokban mindig benne van a társadalmi felzárkózási igény. Magyarországon a gazdasági és társadalmi helyzet javuló, 2010-hez képest, mint kiinduló helyzet viszonylag kedvező. A fókuszcsoporthoz az egyszülős családok, az alacsonyan képzettek, az alulfoglalkoztatott háztartások, valamint az elmaradott térségben élők. A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek befogadása nem csak humán cél, gazdasági haszonnal is kell, hogy járjon. Olyan programokra van szükség, amelyek a felzárkózásban érintetteket gazdaságilag is önállóvá teszik. A szegénység legkomplexebb mutatója a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. Ez a mutató radikálisan csökken. Az Állami Számvevőszék (a továbbiakban: ÁSZ) 2019-ben indított egy ellenőrzést a szegénység csökkentésének vizsgálatára.¹ Górcső alá vett minden olyan intézkedést, ami

¹ <https://www.asz.hu/storage/files/files/jelentes/2020/20060.pdf?download=true>

a szegénység csökkentésében Magyarországon számításba jöhet, így a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát, annak intézkedési terveit és programjait. **Langerné Victor Katalin** elmondta, hogy szeptember 7-én sor került egy pódiumbeszélgetésre a szakterület és az ÁSZ részvételével. A Jelentés nagyon pozitív, alátámasztja azt, hogy egy stratégiai alapon működő, logikusan felépített és állandóan ellenőrzött rendszer az, ami a magyarországi szegénység csökkentéséért dolgozik. Az eredmények számszerűsíthetők a Magyar Kormány az EU2020 stratégiában azt vállalta, hogy 450 ezer embert segít ki a szegénységből, jelenleg a szegénységi helyzetéből kilépett emberek száma 908 ezer. A Stratégia alapelvei kapcsán elmondta, hogy a felzárkózás összkormányzati prioritás, szakterületek közötti munkára van szükség. Az ÁSZ jelentése is kiemelte, hogy kormányzati koordinációval ellátott, de szakterületek közötti folyamatos egyeztetés és a partnerségben való egyeztetés hozzájárul a Stratégia sikeréhez. **Langerné Victor Katalin** kiemelte a roma nők bevonásának kérdését, még mindig sokkal többet lehetne rájuk támaszkodni és az ő energiájukat ebbe a munkába bevonni. A programstruktúra lényege a születéstől a foglalkoztatásig működő támogatás. Ebben vannak olyan programok is, amelyet az új tervezési időszakban már nem fognak meghirdetni. Nagyobb hangsúlyt kapnak azok a programok, amelyekről egyértelműen látszik, hogy társadalmi igény van rá, bizonyítottan eredményt hoz és később beépíthető a hazai ellátási rendszerbe. A társadalmi felzárkózás fejlesztési logikája ez, mely szerint a hazai programban kipróbált és az uniós programban kiterjesztett, megvizsgált és jó eredményeket mutató elemeket építik be a hazai ellátórendszerbe. **Langerné Victor Katalin** kitért a Kollégium PLUSZ modellprogramra, melyet szintén országos programként szeretnének kiterjeszteni EU-s programban. A Kollégium PLUSZ program, mely a családból való kiemelés előzi meg, a közoktatási, a szociális és a társadalmi felzárkózásért felelős szakterület egyeztetése alapján jött létre. **Langerné Victor Katalin** jelezte, hogy szeretné a Tematikus Munkacsoport egyik ülését olyan helyszínen megtartani, ahol „Nő az esély” programban részt vett, végzett nőekkel találkozhatnak, akik elmondhatnák a tapasztalataikat arról, hogy hogyan lett egyik pillanatról a másikra képzésük, munkájuk, fizetésük, valamint közösségük. Szeretnék a „Nő az esély” programot is megerősíteni és kiterjeszteni nem csak a szociális, hanem az oktatási és egészségügy területére is. **Langerné Victor Katalin** elmondta, hogy a Stratégiában még nagyobb hangsúlyt kap, hogy minél korábbi életkorban, minél összetettebb – az édesanyját és a családot is bevonó – segítséget kapjanak a szegénységben élők. Az elmúlt tíz év bebizonyította, hogy ez a legjobb befektetés. A romagov.hu honlapon megtalálható a HÉTFA Kutatóintézet vizsgálata, amely a Biztos Kezdet Gyerekházak gazdasági megtérüléséről szól. A köznevelés - szakképzés - felsőoktatás - felnőtt képzés területén új elem a Kollégium PLUSZ, valamint az online kockázati kitértség csökkentése. Emellett az online tér megfelelő használatára, annak lehetőségeire ki kell térni. A terepen dolgozó emberek nagyon sokat tesznek a hátrányos helyzetű emberekért, de ez *csak* 185 helyszín. A cél, hogy a programokhoz ne csupán az informatikai felszerelés legyen meg, hanem az online térben közösségi egyeztetést és produktumot létrehozó munka valósuljon meg. Vannak olyan tanodák, ahol algoritmusokat tanulnak a gyerekek, robotokat programoznak, ezeket lehetne online közösségben is csinálni. A magyar oktatási rendszer nem igazán alkalmazza a projekt szemléletet, de bízik benne, hogy online térben ezt sikerül bevezetni. A Roma Szakkollégiumok tekintetében elmondta, hogy jelenleg 11 szakkollégium van az országban. Működik egy mintaprogram, amelyben az egyetemisták a következő generáció bevonásával foglalkoznak. **Langerné Victor Katalin** a foglalkoztatás tekintetében elmondta, hogy indulnak a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által létrehozott termelőműhelyek. A termelőműhelyekben az ott dolgozók a kezük munkájának eredményét azonnal megtapasztalhatják. Jelenleg Miskolcon készül egy mobilház-elemgyártó üzem, ahol a tervek szerint 2020 októberében megindul a gyártás. A gyártást olyan munkafolyamatokra bontották le, amit alacsonyán képzett embereknek is meg lehet tanítani, az első pillanattól be lehet őket vonni a munkába és amellet képezni őket. Ezekből a házelemekből kerülnek majd azon felzárkózó településekre, ahol házépítésre van szükség. Hangsúlyozta, a jelenlét-programok fontosságát ezeken a településeken, mert

megfelelő társadalmi előkészítettség szükséges ahhoz, önmaguknak tudják majd felépíteni a házat. Így térül meg legjobban a társadalmi befogadottsága, hasznossága. Ez a program jelenleg kísérleti fázisban van. Amikor már megnézhető, a Munkacsoport látogatást tehet az üzemben a Főigazgatóság és a működtető részvételével. **Langerné Victor Katalin** a munkanélküliség kapcsán elmondta, hogy a munkanélküliségi ráta rohamosan csökken. A pandémia miatt sokan elvesztették a munkahelyüket. Az első hullámban, tavasszal rengeteg idénymunka volt az országban. Működik egy online hálózat, amelyben a terepen dolgozó mentorokat, a telepprogramban dolgozó szakértőket, koordinátorokat hetente összehívják. Így tudták követni a külföldről, elsősorban Svájcban, skandináv országokból, Ausztriából hazatérő, általában húsiparban, építőiparban és vendéglátóiparban tömegével dolgozó cigány családok helyzetét. Sokuk rendelkeztek tartalékokkal. A közösségek összetartottak, felkarolták azokat, akiknek nem volt semmijük. Sikerült megállítani azt a rémhírkeltést, miszerint éhínség lesz az országban. A szociális terület módosította a népkonyhákra vonatkozó jogszabályt és gyakorlatilag korlátlan mennyiségben lehetett befogadni népkonyhára étkező embereket. Az online hálózaton keresztül folyamatosan monitorozták a népkonyhákat, az online találkozókra jelezték a mentoroknak, hogy hol vannak népkonyhák, ők átadták az információt a családoknak. Az önkormányzatok megoldották az iskolai étkeztetést. Mára alapvetően visszarendeződött a helyzet, akiknek volt munkájuk, azoknak megint lett, az emberek nagy része visszament külföldre, de vannak, akik itthon helyezkedtek el. **Langerné Victor Katalin** hangsúlyozta, hogy a rászorulóknak az ágazatok közötti együttműködéssel segítenek. A Felzárkózó települések programmal kapcsolatosan elmondta, hogy jelenleg 67 település vesz benne részt. 2030-ig mind a 300 települést be kell vonni, ezt a programot is EU-s forrásokkal fogják megerősíteni. Lesz egy munkacsoportülés Vecsey Miklós miniszterelnöki biztos részvételével, hogy beszámoljon a program tapasztalatairól. Az egészségügy, életmód, ifjúság kérdésköre kapcsán megerősítette, hogy a Stratégia nem kizárólag a társadalmi felzárkózás szakterületé, az egyes szakterületek javasolnak programokat. A joggyakorlatokat ötletként továbbítani tudják a szakterületeknek. Kiemelte a prevenció fontosságát az egészségügyben. A leszakadó területeken élők között nincs hagyománya a napi testmozgásnak, és az étkezéssel is sok probléma van. Az emberkereskedelemmel kapcsolatosan említette a korai prostitúció kérdését, melyben a Bűnmegelőzési Tanács komoly munkát végez. Megerősítette, hogy várják az információkat, az ötleteket és joggyakorlatokat. **Langerné Victor Katalin** elmondta, hogy az elért eredmények EU-s szinten is jók, de a nem dolgozó, nem tanuló gyerekek aránya magas. E tekintetben speciális programokra lesz szükség. Pozitív eredményt mutat a kisgyerekkori nevelés és az óvodáztatás, az összlakosság 95 %-a, a roma gyerekek 92 %-a jár óvodába. A roma identitás, szemléletformálás kapcsán hangsúlyozta az egymás megismerésének fontosságát, mert ez csökkenti az előítéletességet. A szemléletformáló programok készítésekor nem a direkt programokat használják. E kérdésben is várják az ötleteket. A megvalósítás intézményrendszere kapcsán elmondta, hogy kormányzati és társadalmi szinten is megvan az egyeztető fórum. Működik a Társadalmi Felzárkózási és Cigányügyi Tárcaközi Bizottság, a Roma Koordinációs Bizottság, a Tematikus Munkacsoport, továbbá számos egyeztető fórum, amelyeken keresztül a tapasztalatok beérkeznek, a kormányzati szinten pedig koordinálni lehet a munkát. Ezen a rendszeren nem fognak változni, több testületet nem kell létrehozni, de a meglévőkhöz érdemes vendégeket hívni, hogy minél több új vélemény bekerülhessen a rendszerbe. **Langerné Victor Katalin** előadása végén megerősítette, hogy a társadalmi felzárkózás fejlesztési logikája Európában egyedülálló, jelezte, hogy a kérdéseket, véleményeket írásban is megküldhetik.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesülete képviselőjeként gratulált az előadáshoz. Jelezte, hogy a szegényebb társadalmi csoportokban élő fogyatékos roma emberek vannak a leghátrányosabb helyzetben. Felhívta a figyelmet a kormány által támogatott munkadiagnosztikai központra, amely Vácon működik. A központ befogadja ezeket az embereket és a

szakképzés, valamint a foglalkoztatás irányába tereli őket. Fontos a szubszidiaritás, alulról kell megszervezni az ilyen központokat az érintettek bevonásával, társadalmi részvétellel.

Langerné Victor Katalin megköszönte a jelzést, elmondta, hogy nem ismerte ezt az intézményt. Hozzátette, hogy a Kollégium PLUSZ programban, a debreceni kollégiumban a célcsoport a vak és gyengén látó roma gyerekek. Elmondta, hogy nem gondolkodtak fogyatékkal élő roma gyerekek segítségével, csak kollégiumi programban, de ezek a pedagógusok ebben a kiírásban meglátták a lehetőséget. A Kollégium PLUSZ program keretében mikrobuszokat is vásároltak. Az érintett gyerekek úgy tanulhatnak, hogy közben hetente találkozhatnak a szüleikkel. Bízta a Munkacsoport tagjait, hogy ha Debrecenben járnak, látogassanak el ebbe a kollégiumba.

Oláhné Balogh Tímea a Roma Láng Egyesület képviselőjeként elmondta, hogy a román határszélen, Debrecentől 40 km-re dolgoznak, Bagamérban, amely az első 30 felzárkózó település egyike. A tapasztalatai azt mutatják, hogy a munkaügyi központ nyáron a másodlagos munkaerőpiacra sok emberre adott keretet a közfoglalkoztatásban. Álmosdon – ami nem felzárkózó település, de az Egyesület székhelye ott van – 20 közfoglalkoztatott dolgozik, Bagamérban 21. Megerősítette, hogy amikor a vírus elérte Magyarországot, akkor tömegesen tértek haza az emberek az elsődleges munkaerőpiacról és maradtak munka és fizetés nélkül. Ezeknek az embereknek nem voltak tartalékaik. Örömmel mentek közfoglalkoztatásba, mert jobb volt, mint a semmi. Mostanra visszarendeződött a munkaerőpiaci helyzet és azok maradtak a közfoglalkoztatásban, akik nem is tervezik, hogy elhagyják a települést. De nekik nem tudnak értékteremtő munkát biztosítani. Segítséget kért a Belügyminisztériumban a közfoglalkoztatás ellenőrzéséért felelős területtől, ahol azt javasolták, hogy a kistérségben a munkaügyi központhoz nyújtson be kérelmet egyedi programtámogatásra. Ezzel talán sikerül az embereknek télen is olyan munkát biztosítani, ami értéket teremt és a mindennapi megélhetésüket támogatja. Elmondta, hogy egy üvegházat szeretnének létrehozni, amiben palántákat, zöldséget termelhetek volna, éves termelési ütemben. Ez nem sikerült, mert civil szervezet egyedi programra nem adhat be pályázatot. Az önkormányzatot a munkaügyi központ start programmal, egyedi programmal támogathatja. Kérte, hogy ezen változtassanak. A többségi társadalom szemléletének formálása kapcsán elmondta, hogy hatalmas az előítélet a romákkal szemben. Ezen közösen kell dolgozni. A többségi társadalmat ösztökélni kell arra, hogy sokkal befogadóbbakká váljanak. Elmondta, hogy Álmosdon együtt dolgoznak a görögkatolikus egyházzal, volt egy pályázatuk, ami a társadalmi kohéziót volt hivatott erősíteni. Nagyon jó, amikor a Roma Láng Egyesület népszerűsíti a roma kultúrát, de mégis másabb egy olyan partnerrel, aki szintén segít áthidalni a szakadékot és a többségi társadalmat közelebb tudja hozni a romákhoz. Ez egy nagyon jó gyakorlat, eredményes volt, szívesen folytatná a jövőben is.

Langerné Victor Katalin kérte a Munkacsoport tagjait, hogy az illetékes hatóságnak készülő szakmai beszámolókon túl küldjenek a Helyettes Államtitkárságra is beszámoló anyagokat a megvalósuló programokról, mert nem kapnak ilyen visszajelzéseket. Jelezte, hogy a felzárkózó települések programon belül lehet kérni támogatást mintaprogramra. Javasolta, hogy külön egyeztessenek ebben a kérdésben.

Oláhné Balogh Tímea elmondta, hogy kapott már kontaktokat, de nem sikerült még kapcsolatot teremteni.

Langerné Victor Katalin megerősítette, hogy egyeztessenek.

3. napirend: Tájékoztató a Humánerőforrás Operatív Program tervezéséről

Lengyel Zoltán az EMMI Projektfelügyeleti és Tervezési Főosztály képviselőjében elmondta, hogy 2021. január 1-én megkezdődik Magyarország 4. fejlesztéspolitikai ciklusa, a 2021-2027-es fejlesztéspolitikai ciklus. A hazai mellett kiemelt figyelmet kell fordítani az európai uniós folyamatokra. A tervezői munka akkor ér véget, amikor a kedvezményezettnek lehetősége nyílik benyújtani a támogatási kérelmet az első felhívásra. Ennek megelőző feltétele, hogy az operatív programokat mind a magyarországi, mind az uniós vezetés elfogadja. Jelenleg az operatív programok tervezése zajlik. A tervezési munkát alapvetően két tényező befolyásolja, a jogszabályi környezet és a forráskeret, melyről az Európai Unióban még nem született döntés. A humán fejlesztésekre vonatkozó uniós szabályozás 3 pilléren nyugszik, melyek a két alap specifikus rendelet és a közös rendelkezések. A társadalmi kohéziót támogatják az Európai Szociális Alap (ESZA) segítségével, aminek a forrásai az embereket szolgálják, főképp az oktatási és a foglalkoztatási lehetőségek fejlesztésével. Ezzel összefüggésben az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) a régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentését célozza, elsősorban infrastrukturális beavatkozások révén. A kohéziós politika kifejezés a társadalmi és gazdasági felzárkózást jelenti. Ennek a politikának a célkitűzései a következő ciklusban 5 területre koncentrálnak. A PO1 (political objectives) az innovációra és a gazdaságfejlesztésre, a PO2 a környezet- és klímapolitikai célokra és a fenntarthatóságra, PO3 a fizikai és a digitális mobilitás erősítésére, a PO5 a területi alapú fejlesztésre. A PO4 az emberek jólétének megerősítésére koncentrálnak, a humán fejlesztések nagy része ide tartozik. Az ESZA fókuszában a kevésbé fejlett régiók és a hátrányos helyzetű csoportok állnak. Változatlanul támogatja a 2014-20-as időszakban is hangsúlyos területeket, de bekövetkeztek olyan társadalmi változások – mint például a fiatalok munkanélküliség növekedése –, amelyek új területeket helyeztek a fókuszba. Az ESZA általános céljai, melyeket az Európai Unió határozott meg: a NEET (Not in Education, Employment, or Training), az oktatásban, foglalkoztatásban és képzésben részt nem vevők csoportja; az alap- és kulcsképeségek és kompetenciák fejlesztése; a képzésben és az oktatásban való részvétel, ami végső soron a végzettségi szint növelését célozza; valamint a bevándorlók integrációja. A humán fejlesztésekre vonatkozóan az ESZA+ 11, az ERFA 4 egyedi célt határoz meg. Ezek a célok alapvetően 3 fő csoportba oszthatók, egyrészt célöközzák a foglalkoztatási helyzet kihatását, az oktatásban és a képzésben résztvevők, és azt sikeresen elvégzők számának növelését, másrészt a társadalmi befogadás erősítését. **Lengyel Zoltán** források tekintetében elmondta, hogy 20 Mrd eurónak megfelelő fejlesztési forrás fog érkezni Magyarországra a következő hét évben. Ehhez még szükség van az Európai Parlament jóváhagyására. Az ESZA-nak 25%-át társadalmi befogadásra, 10%-ot a fiatalok munkanélküliségre csökkentésére kell fordítani. 2021-től az EFOP és a RSZTOP összeolvadnak. Az új humán operatív program neve Humánfejlesztési Operatív Program lesz. A HOP tervezetten az ESZA 11 egyedi célkitűzése közül 9-et lefed. Annak ellenére, hogy a források döntő része ESZA forrás, mégis lesz lehetőség 1 ERFA egyedi célkitűzést támogatni. A HOP fő célkitűzéseit szakterületenként csoportosította. Az egészségügy esetében elmondta, hogy az egészségi állapotunk alapvetően meghatározza a gazdasági lehetőségeinket, a jövőbeni kilátásainkat, ezért különösen fontos, annak támogatása, hogy az életmódban az egészségesebbet válasszuk. A fejlesztések további célja az ellátás hatékonyságának növelése és a hozzáférési egyenlőtlenségek további csökkentése. A köznevelési fejlesztések fókuszában a minőségi, befogadó nevelés-oktatáshoz való hozzáférés további erősítése és az iskolarendszer hátránykompenzáló hatásának növelése áll. A végső cél, hogy csökkenjen a korai és a végzettség nélküli iskolaelhagyás, és növekedjen a végzettségi szint. A társadalmi felzárkózási fejlesztések célja a szegénység csökkentése, újratermelődésének megakadályozása, a területi társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése és a társadalmi befogadás erősítése. A szociális fejlesztések célja a sérülékeny csoportok társadalmi befogadásának erősítése, ellátásuk, lakhatásuk javítása, foglalkoztatásuk elősegítése. Önálló prioritást kap ezen a területen belül a rászoruló személyeket

támogató fejlesztéscsomag, ami továbbra is a legelesettebbek számára nyújt közvetlen támogatást. Egész Európában kihívást jelent, hogy fogy a népesség, idősödik a társadalom, ennek érdekében a Bizottság fejlesztési prioritásként azonosította a nők munkaerőpiaci részvételének, valamint a munka és magánélet jobb egyensúlyának előmozdítását. Az egészségügyi fejlesztések fókuszja a népegészségügyi rendszer továbbfejlesztésére, a szűrési rendszer kiterjesztésére, az ellátórendszerre, a minőségi humán erőforrás biztosítására, valamint az e-egészségügyi fejlesztésekre vonatkozik. A köznevelési intézkedések célja, hogy csökkenjen a társadalmi, gazdasági státusz iskolai előrehaladásra gyakorolt kedvezőtlen hatása, valamint, hogy a pedagógiai hozzáadott értékkel bíró intézmények száma növekedjen. A korai iskolaelhagyók aránya az EU átlagban csökkenés mutat, ugyanakkor a magyar adatok stagnálnak. A lemorzsolódás visszaszorításaként az előző időszakban bevezetett iskolai jelző- és pedagógiai támogatórendszer mutatói alapján szükséges beazonosítani azokat az intézményeket, ahol erősebb segítségre van szükség, majd további intézkedésekkel csökkenteni az iskolaelhagyást. A köznevelési fejlesztésekben meg kell valósítani az egészségtudatossággal, egészségfejlesztéssel összefüggő beavatkozásokat. A digitalizációval kapcsolatos kihívások az oktatást is érintik, különösen a COVID-19 járvány idején. Erre való tekintettel cél, hogy a köznevelés digitális infrastruktúrája és eszközparkja fejlesztésre kerüljön, valamint, hogy a diákok és a pedagógusok digitális kompetenciái növekedjenek, sőt a tanárok digitális kompetenciák oktatásával kapcsolatos kompetenciái is növekedjenek. A munkaerő-piaci érvényesülés fejlesztésével kapcsolatban az idegen nyelvi kompetenciák és a digitális kompetenciák fejlesztésére van szükség. **Lengyel Zoltán** tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a társadalmi felzárkózás szakterülete a Belügyminisztériumhoz tartozik, ugyanakkor örülnek neki, hogy ezek a fejlesztések az EMMI-hez tartozó operatív program keretében tudnak megvalósulni, mivel így ki lehet aknázni azokat a lehetőségeket, amelyek a szakterületek együttműködéséből bontakoznak ki. A felzárkózási terület fejlesztései három kulcsterület köré csoportosulnak. A szegénység csökkentésére az elsődleges válasz a munka alapú társadalom megteremtése. Ennek érdekében lesznek esélyteremtő foglalkoztatási programok, az újrakezdés és a társadalmi integrációt elősegítő intézkedések, illetve a tudást, kompetenciát fejlesztő programok mellett a munkahelyteremtés kerül a fókuszba. A szegénység újratemelődének megakadályozására irányuló beavatkozások az ebből való kivezető út megkezdésében nyújtanak segítséget. A harmadik beavatkozási terület a területi és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése és a társadalmi összetartozás erősítése. Egyszerre valósulnak meg fejlesztések, amelyek elősegítik a roma népesség társadalmi befogadását és a társadalmi, gazdasági egyenlőtlenségek felszámolását, valamint a települési körülmények között élők társadalmi integrációját. A szociálpolitika fókuszában a következő programozási időszakban a legsérülékenyebb társadalmi csoportok állnak. Kiemelkedő jelentőségűek a gyermekek, idősek és fogyatékosokkal élők lakhatási és életkörülményeinek javítására tervezett beavatkozások, a társadalmi életben való akadálymentes részvétel biztosítása. Ennek keretében cél a szociális-, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményrendszer és a nevelőszülői ellátás infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztése. Célcsoportja ezeknek az intézkedéseknek a megváltozott munkaképességűek és a fogyatékosokkal élők, akik önálló életvitelét segíti elő, ha a foglalkoztatásukat elősegítő programok folytatására kerülhet sor. A legsérülékenyebb csoportok segítése kapcsán élelmiszerosztásra, a hajléktalanoknak meleg étel biztosítására is sor kerül majd. Ezek az intézkedések csak akkor lehetnek hasznosak, ha meg tudják teremteni a kivezető utat ezekből a nehéz helyzetekből, ezért kísérő intézkedésekre is sor kerül az élelmiszer és fogyasztási cikk osztása mellett. A nők, különösen a kisgyermekes nők tekintetében van egy jelentős különbség a foglalkoztatási adatokban, ezért cél a családi élet és a munka összeegyeztethetőségének megteremtése is pl. az atipikus foglalkoztatási formák kiterjesztésével. A nemek közötti magas foglalkoztatási különbség elsősorban a kisgyermekkorai gondozások szűkös kapacitására vezethető vissza, ezért cél, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű bölcsődei férőhely, valamint magas képzettségű szakemberek is álljanak rendelkezésre. Az önkormányzati rendszerben lévő bölcsődei férőhelyek

mellett munkahelyi bölcsődék és óvodák támogatására is sor kerülhet. A demográfiai mutatók javítása érdekében a fiatalok gyermekvállalásra ösztönzése is cél, ezért közvetlenül a családokat célzó intézkedések is napirenden vannak. Az elszegényedés kockázata az egyszülős családok esetében kiemelten magas, ezért részükre külön komplex intézkedési csomag bevezetésére kerül sor, amely elősegíti a munkaerőpiaci integrációjukat és gazdasági stabilitásukat. A családok szerepének megerősítése magában foglalja a generációk közötti kapcsolatok erősítését és a kölcsönös támogatást, az idősek aktív életre való felkészülését is. Az elmúlt években kiemelt figyelmet kapott a krízisszolgáltatások és krízisközpontok megerősítése, amely intézkedése a következő időszakban is prioritást élveznek. Továbbra is cél, hogy minden tehetséges fiatal esélyt kapjon a tehetségének kibontakoztatására és fejlesztésére, ezért tehetségazonosítási, kiválasztási és egyéni fejlesztésen alapuló tehetséggondozó szolgáltatások kialakítás is tervben van. **Lengyel Zoltán** hangsúlyozta, hogy humán fejlesztésekre nem kizárólag a HOP-ban kerül sor. A társadalmi egyeztetés az ülés ideje alatt folyamatban van, de egyelőre az látható, hogy a Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Programban kaphatnak helyet a foglalkoztatásba való bejutást javító fejlesztések, valamint a kutatási és fejlesztési, innovációs célú, valamint az egész életen át tartó tanulást ösztönző beavatkozások, amelyek kiegészítő jelleggel támogatnák az elmondott célokat. A Zöld Infrastruktúra Operatív Program a humán közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítását támogatja egy fenntarthatóbb, zöldebb szempontból. A területi fejlesztésekre fókuszáló Versenyképes Magyarország Operatív Program a helyi közösségek megerősítésén és a sportcélú fejlesztéseken túl a köznevelési intézmények infrastruktúráinak felújítását is támogatja. Az EMMI a BM-el együtt megkezdte a tervezési munkát és előkészítette a fejlesztési programok első változatát, amely megtekinthető lesz majd a palyazat.gov.hu oldalon. **Lengyel Zoltán** kérte a munkacsoportülés résztvevőit, hogy jelezzék, mit gondolnak a HOP-ról, a többi operatív programról. Amennyiben szóban szeretnék elmondani a véleményüket, részt vehetnek az EMMI által szervezett partnerségi rendezvényeken, amelyek időpontjai szintén megtalálhatók lesznek a honlapon, írásban az eutervezes@emmi.gov.hu e-mail címre küldhetik meg az észrevételeiket.

Wallerné Fekete Judit érdeklődött, hogy az iskolaelhagyás megelőzése kapcsán gondolkodnak-e a tankötelezettség 18 éves korra történő visszaemelésében.

Lengyel Zoltán jelezte, hogy a 2021-2027 közötti programozási időszak fejlesztéseiről tud információt adni, a felvetett kérdés pedig egy szabályozási kérdés. Amennyiben kérik, a felvetést továbbítani tudja az illetékes szakterület részére.

Langerné Victor Katalin jelezte, hogy nincs tudomása arról, hogy lenne erről egyeztetés. A korai iskolaelhagyás kapcsán jelezte, hogy egy sok összetevős problémáról van szó, önmagában a tankötelezettségi életkor felemelése nem oldaná meg a problémát. Ugyanakkor a kérdés továbbításra kerül majd a köznevelési szakterület részére válaszára.

Lengyel Zoltán a korai iskolaelhagyással kapcsolatos kérdés kapcsán kiemelte, látható, hogy tanköteles korú gyermek is elhagyja a köznevelési intézményt. A cél – amelyekre a fejlesztési programok is fókuszálnak –, hogy motivációt adjanak a gyermekeknek arra, hogy ne csak 16-18 éves korukig járjanak iskolába, hanem egy szakképzettséget vagy felsőfokú végzettséget is megszerezzenek.

Mikesy György hangsúlyozta, hogy kiemelten kell kezelni a hozzáférés kérdését. Többen azért maradnak hátrányos helyzetben, mert nem férnek hozzá a közszolgáltatásokhoz.

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy sok esetben szükség van egy közvetítőre, például, hogy egy gyermek értesüljön egy ösztöndíjról. Ennek érdekében működik a mentorprogram, azonban ez még egyelőre nem elegendő.

Lengyel Zoltán hangsúlyozta, hogy a humán közszolgáltatásokat nyújtó ágazatoknak minden esetben amikor egy új kapacitás kerül létrehozásra, azt kell bebizonyítani az Európai Bizottságnak, hogy hogyan javulnak ezáltal a területi egyenlőtlenségek, ezért ezeket a szempontokat mindig figyelembe kell venni.

Jakus László a Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület képviselőjében jelezte, hogy tervezi egy olyan műhelymunka létrehozását kifejezetten roma civil szervezetek részére, amellyel segítenek a tervezés folyamatában, ebben kéri az EMMI és a BM részvételét.

Langerné Victor Katalin jelezte, hogy a BM részt fog venni ebben a munkában, és kérte, hogy az EMMI is kapjon meghívást a rendezvényre.

Lengyel Zoltán hangsúlyozta, hogy a Projektfelügyeleti és Tervezési Főosztály a szakmai kérdésekbe nem szólhat bele, de szívesen meghallgatják a felvetéseket. A javaslatok megvitatására a BM-mel kell, hogy sor kerüljön.

Jakus László elmondta, hogy a BM-mel a szakmai együttműködés jó, ugyanakkor, amikor problémák merülnek fel az egyes szektorokban, pl. az egészségügyben, az nem kizárólag felzárkózási kérdés.

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy aktuális egy ilyen konzultáció folytatása, mert a tervezés elején lényeges, hogy beérkezzenek a vélemények.

4. napirend: Iskolaőr program bemutatása

Varga Zsolt az ORFK Iskolapartnerségi Osztály képviselőjében elmondta, hogy az Iskolaőrség 2020. szeptember 1-én kezdte meg a szolgálatot. 478 olyan intézmény van, ahol szeretnének iskolaőrséget működtetni, jelenleg 423 intézményben van iskolaőr, a toborzás folyamatos. A jogszabályváltozások és az előterjesztések alapján július és augusztus hónap állt rendelkezésre megfelelő létszámú és minőségű iskolaőrt választani. Az iskolaőr nem rendőr, a személyével szemben megfogalmazott elvárás az volt, hogy elsődlegesen megelőzési szakember legyen. A rendőrség állományának tagja, de nem rendőr. Rendelkezik kényszerítőeszközökkel, de nem olyan arzenállal, mint egy hivatásos állományú rendőr. Mind jogosítványában, mind felszerelési tárgyiban, mind ruházatában egyértelműen iskolaőrként jelenik meg. Szándék volt, hogy az iskolaőr olyan formaruházatot kapjon, ami egyértelműen felhívja a figyelmet arra, hogy ki ő és milyen feladatra rendeltetett az intézményben. Nem a pedagógusi kar tagja, de elvárható tőle, hogy az iskolai közösségbe beilleszkedjen. Az elmúlt hetek tapasztalatai alapján, nyitott környezet fogadta az iskolaőröket, mind az intézményvezetők, mind a pedagógusok részéről. Az iskolaőr által ellátandó feladatokat hosszas előkészítő munka alapozta meg. Azok az intézmények, akik az iskolaőrség programba csatlakoztak, az EMMI, az ITM vagy az AM felügyelete alá tartoznak. Közösén került kialakításra egy olyan együttműködési metodika, amit valamennyi, a programba jelentkező intézmény megkapott. A területileg illetékes megyei főkapitány és az adott intézmény vezetője, valamint annak fenntartója által aláírt együttműködési megállapodásban rögzítették az iskolaőr szolgálatellátásához az iskola által biztosított feltételeket. Minden intézménnyel egyedi együttműködési megállapodás született. Ez is azt szolgálta, hogy a helyi viszonyokat a legjobban tudják az együttműködésbe beemlíni. A jogszabály feltételként állítja, hogy az iskolaőr csak az intézmény területén, kizárólag tanítási időn belül teljesítheti feladatait, a különböző iskolai rendezvényeken nem. Az iskolaőri feladat mind a rendőrség, mind az intézmények számára új

feladat, megpróbálták úgy megközelíteni, hogy a jogalkotó szándékát a legjobban kifejezésre juttassák. Az iskolaőrnek elsősorban bűnmegelőzési feladatai vannak. Egy évek óta jól működő struktúrában baleset-, illetve bűnmegelőzés szempontjából iskolarendőrök járnak ki az intézményekbe. Az iskolaőrnek nem csak bűnmegelőzési feladatot kell ellátnia, a jogszabály lehetővé teszi a megbomlott rend helyreállításában bizonyos kényszerítő intézkedések, illetve kényszerítő eszközök használatát is. Ezek a rendészeti típusú jogosítványok az iskolaőrök működésének csekély százalékát képviselik, és csak akkor jelennek meg, amikor szükséghelyzet van. Az iskolaőr a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. Az iskolaőr, aki a gyermekek között tölti a mindennapjait, figyelhet azokra a változásokra, amikre esetleg a többi szereplő nem. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy amennyiben az iskolaőrök fellépnek a rend kialakítására, nem használják azokat a kényszerítő eszközöket, amelyeket a jogalkotó részükre biztosított. Megértették, hogy helyük és szerepük az iskolában egy örökös jelenlét. Rászólnak a verekedőkre, szétválasztják őket, segítenek elvinni az olyan eszközöket, amelyeknek a birtokban tartása jogszabályba ütközik. Elindult egy folyamat, amely az iskolaőrség létjogosultságát alátámasztja. Jelzésértékű a hierarchiában elfoglalt helyük is, kiemelt figyelem övezi az iskolaőrséget. A rendőrségen belül az iskolaőrség területi szinten helyezkedik el, a megyei, illetve a budapesti főkapitányság állományába tartoznak. Ez egy olyan új szolgálati ág, amit sem hivatásos állomány, sem rendvédelmi igazgatási alkalmazotti, hanem munkavállalói állomány. Minden iskolaőrrel egyedi munkaszerződést kötnek, foglalkoztatásukat alapvetően a Munka törvénykönyve szabályozza. Az iskolaőrök nem a rendőrségi objektumban, elöljárók előtt dolgoznak, az intézmények vezetői pedig nem a munkaadók. Ezért az együttműködési megállapodásokban tisztázzák az utasítás adásokkal, elszámoltatással kapcsolatos hierarchikus rendet. A rendőrség elvárja az iskolarendőrtől, hogy naponta keresse meg az intézményvezetőt vagy az általa kijelölt személyt és tudassa, hogy megkezdte a munkáját, kérje el a számára hasznos információkat, illetve a munkaidő végeztével számoljon be az intézmény vezetőjének. Ez egy szoros együttműködés és bizalmi viszony. A toborzás során is fontos kritérium volt, hogy a megyei rendőr főkapitányságok keressék meg az iskolákat és az önkormányzatokat. E feladatba illeszkedett a BM-mel folytatott egyeztetés is, ahol roma kisebbséggel kapcsolatos segítséget kértek. Vannak roma iskolaőrök olyan településeken, ahol kérték a jelenlétüket. Várják a további jelentkezőket Bács-Kiskun megyében, Pest megyében és Budapesten. A jelenlegi tapasztalatok alapján szinte mindenhol szükség lesz még további iskolaőrökre. Sorra jelentkeznek az intézmények, akik szeretnének bekerülni az iskolaőr programba. **Varga Zsolt** kérte a Munkacsoport tagjait, hogy segítsenek a rendőrségnek azzal, hogy ajánlják ezt a lehetőséget. Elmondta, hogy 1409 jelentkezőből a 600 fős keretet nem tudták feltölteni, mert egy összetett kritériumrendszernek kell megfelelni, amelyben egyrészt pszichológiai, másrészt fizikai, egészségügyi feltételek vannak. A felvételi eljárás során nagyon sok jelentkező a pszichológiai és intelligencia teszteken bukott el. A toborzási eljárás során a középfokú képzettségű embereket célozták meg, azonban közel 70 fő főiskolai, vagy egyetemi végzettségű iskolaőr is van. Az iskolaőrök döntő többségének nem csak középfokú iskolai végzettsége van, hanem szakmája is. A toborzás szigorából nem fognak engedni, 10 jelentkezőből 2 vagy 3 fog megfelelni, de akit felvesznek, attól elvárják, hogy járuljon hozzá ahhoz az iskolai rendhez, fegyelemhez, amit a pedagógusok az iskolában biztosítanak, illetve ha ez a rend megbomlik, akkor hatékonyan tudjanak közbelépni és megakadályozni, hogy súlyosabb esemény bekövetkezzen. Amíg nem voltak iskolaőrök fegyveres rendőrt kellett a helyszínre hívni, hogy megelőző intézkedéseket tegyen. Azzal, hogy az iskolaőr bent van az intézményben időt nyernek, lehetőséget kapnak arra, hogy a felszólítás erejével egy már ismert személy próbáljon fellépni olyan fiatalok ellen, akik esetleg szabálysértést, bűncselekményt követtek el, továbbá adott esetben orvosi segítséget, mentővel elszállítást azonnal tud kérni. Lehetőséget teremtenek az iskolaőröknek arra, hogy megismerjék az iskola működését, ha kéri a pedagógusok, akkor beüljön szülői értekezletre, vagy részt vegyen fogadóórán, de ezeket minden esetben egyeztetni kell. Az iskolaőr alkalmas arra, hogy egy szülői értekezleten egy várható konfliktushelyzet megelőzhető legyen. Az

iskolaóránál vannak kényszerítő eszközök, vannak olyan jogosítványai, amik a pedagógusi karnak nincsenek meg. Ezeket a jogosítványait kizárólag akkor alkalmazhatja, ha egy biztonságot sértő vagy veszélyeztető esemény következik be. Mindannyiunk érdeke, hogy ezek az események megelőzhetőek vagy nagyon gyorsan elháríthatóak legyenek. Ha komolyabb atrocitás történik, akkor az iskolaőr is rendőrt fog hívni, melynek során – azzal hogy az iskolaőr látta mi történt, illetve személyes kapcsolata által – a kikerülő rendőröknek gyorsabban át tudja adni a problémát. Az intézményvezető nem utasíthatja az iskolaőrt, de tudomására hozhat olyan cselekményt, amelyről eldöntheti, hogy intézkednie kell vagy nem. A rendőrség kéri az intézmények vezetőit, hogy foglalkozzanak az iskolaőrrel, értékeljék a munkáját, és ha abban negatívumot tapasztalnak, akkor hozzák azt a rendőrség tudomására. A rendőrség évente legalább egy alkalommal írásban értékeli az iskolaőrt. Fontos, hogy amennyiben az intézményvezető az iskolaőr személyéhez köthető problémát észlel, akkor arról értesítse a rendőrséget. A megyei rendőr főkapitányok gyors és alapos kivizsgálást fognak elrendelni. **Varga Zsolt** előadása végén elmondta, hogy az iskolaőrök eddig 91 olyan esetben léptek fel, amely nem igényelt rendőri intézkedést. Az iskolaőr egy olyan biztonsági tényező, aki hatékonyan hozzá tud járulni az oktatás és a pedagógusok biztonságához.

Mikesy György megkérdezte, hogy szükség esetén egy iskolaőr elláthat-e több iskolát is. Továbbá megkérdezte, hogy a feltételnek megfelelő nyugdíjasokat felvesznek-e.

Varga Zsolt válaszában elmondta, hogy jelenleg is vannak nyugdíjas iskolaőrök, továbbra is várják nyugdíjasok jelentkezését, de felhívta rá a figyelmet, hogy fizikai feltételeknek is meg kell felelni. Alapvetően egy iskolaőr egy iskolában teljesít szolgálatot, ez mindenkinek az érdeke. Amennyiben szabadságra vagy betegállományba megy egy iskolaőr, a rendőrség tartalék iskolaőrt biztosít.

Langerné Victor Katalin kérte a Munkacsoport tagjait, hogy amennyiben problémát észlelnek, jelezzék, továbbá a jó példákról is számoljanak be. Elmondta, hogy a Czinka Panna Egyesület beszámolt egy jógyakorlatról az iskolarendőrség kapcsán Karancsság településen. Javasolta, hogy egy munkacsoportúléson szedjenek össze jógyakorlatokat.

5. napirend: Egyebek

Langerné Victor Katalin elmondta, hogy a Nemzeti Tehetség Központ ügyvezetője említette, hogy a Snétberger Zenei Tehetség Központban jelenleg is van olyan fiatal, akinek szüksége lenne kollégiumi elhelyezésre, mert ha otthon marad, el fog veszni, a mentor nem tud rajta segíteni. Kérte, hogy a Tapolcsányi Kollégium igazgatója és a Központ képviselőjét, hogy vegyék fel egymással a kapcsolatot ebben az ügyben.

Makula Szandra a Nemzeti Tehetség Központ képviselőjében elmondta, hogy a Snétberger Zenei Tehetség Központ 2011-ben alakult Felsőörsön, Snétberger Ferenc művészeti vezetésével. A Központban hátrányos helyzetű és főképp roma gyerekek zenei képzése zajlik klasszikus és jazz zenei irányzatokban. A cél a fiatalok eljuttatása a zenei tanulmányok legfelsőbb fokára. Sok olyan diákjuk van, akik sem közoktatási, sem zenei oktatást nem kap megfelelő szinten, szociális vagy földrajzi okok miatt. 10 év alatt sok pozitív példát tudnak felmutatni, van olyan növendékük, aki jelenleg a Hágai Királyi Konzervatórium diákja, és olyan is, aki jelenleg a Zeneakadémia mesterképzésén folytatja tanulmányait.

Langerné Victor Katalin megkérdezte, hogy a képzésbe hogyan lehet bekapcsolódni, illetve hol lehet az ezzel kapcsolatos információkat elérni.

Makula Szandra elmondta, hogy a snetbergercenter.org oldalon folyamatosan várják a jelentkezőket, a honlapon az adatok megadása után a Központ felveszi a kapcsolatot a jelentkezővel. A programban mentori kísérést folytatnak. Egy évre ösztöndíjszerződést kötnek a diákokkal, amely alatt szociális, tanulmányi és családi helyzetüket követik.

Langerné Victor Katalin megkérte Makula Szendrát, hogy küldjön egy összefoglaló anyagot, amit a Titkárság megküldhet a Munkacsoport tagjainak.

Jakus László kérte a Titkárságot, hogy az említett ÁSZ Jelentést vagy annak egy kivonatát küldjék meg a Munkacsoport tagjai részére. Hozzátette, hogy a Jelentés olyan megállapításokat tesz, ami mindenkinek ösztönző lehet. Bemutatta **Tatai Ferenc** urat, a Dráva Menti Romákért Egyesület vezetőjét, aki Barcson sikeres programokat valósít meg.

Tatai Ferenc elmondta, hogy Barcson található a Dél-Dunántúl legnagyobb roma telepe, közel 1200 fős roma szegregátum. Elmondta, hogy a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetőjeként a Magyar Honvédséggel 2018-ban került kapcsolatba, amikor az Önkéntes Területvédelmi Tartalékos (ÖTT) rendszert kezdték el népszerűsíteni, melynek keretében toborzást végeztek. Idén Magyarország Kormánya lehetővé tette, hogy aki a világiárvány miatt elvesztette a munkahelyét, illetve munkanélküli, az részt vehet a speciális önkéntes területvédelmi tartalékos képzésben. Mivel már korábban kialakult az együttműködés, a Somogy megyei honvédség tudta, hogy Barcson megoldható 40 fő képzése, mert a Cigány Közösségi Ház és a mellette lévő tér erre alkalmas. A képzés 2020. szeptember 1-én megkezdődött. Az egészséges életmód kérdésével kapcsolatosan elmondta, hogy a képzésbe való bekerüléskor egészségügyi vizsgálaton kell átesni és a képzésben minden reggel testnevelés óra van. A 18-25 év közötti személyek foglalkoztatása problémás, mert 25 év alattiakat nem lehet alkalmazni közfoglalkoztatásban. Ebből a korosztályból is sokan jelentkeztek a képzésre. A Kormány bruttó 161 ezer forintos bért ad 6 hónapig. Ez a munkaviszony 6 hónappal folytatható. A többségi társadalom részéről pozitív a megítélés, mert látják, hogy egyenruhában vannak és feladatokat látnak el. Fontos, hogy a programba kerülő emberek egy közösséghez tartoznak, és nem szeretnék negatív színben feltűnni. Elmondta, hogy Barcson nagyon jól működik az ÖTT rendszer. Javasolta, hogy a hadkiegészítő parancsnokságokkal vegyék fel a kapcsolatot. Akik csatlakoznak, azok évente egyszer rendelkezésre állási díjat kapnak. Barcson van olyan család, ahol egy háztartásban négyen is részt vesznek a programban és közfoglalkoztatásban dolgoznak. A rendelkezésre állási díjból meg tudják vásárolni a téli tüzelőt, vagy kisebb felújításokat tudnak végezni a házaikon.

Langerné Victor Katalin megköszönte az ismertetőt, elmondta, hogy nem hallott erről a lehetőségről. Felvetette, hogy elmenne Barcsra, hogy részletesebben beszéljenek róla. Pont a nagyon érzékeny 16-25 év közötti korcsoport problémájára reagál és biztos megélhetést is biztosít.

Tatai Ferenc hozzátette, hogy a rendszer ad lehetőséget arra, hogy azok számára, akik ezt a hivatást megkedvelik, átléphetnek szerződéses vagy akár hivatásos állományba. Barcson sokan élnek is ezzel a lehetőséggel. Elmondta, hogy október elején lesz látható a Duna TV Roma Magazin P' amende című műsorában egy riport a barcsi katonai képzésről.

Langerné Victor Katalin további hozzászólások hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Szabó-Princz Viktória csoportvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: Langerné Victor Katalin társadalmi felzárkózásért felelős helyettes államtitkár, BM